

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Jan Haluza

Název práce: Fandom a účastnická kultura na internetu na příkladu Critical Role

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): PhDr. Tereza Šlehoferová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Práce se zabývá fandomem pořadu Critical Role - jeho fanoušky a jejich zkušenostmi i tématy, která v něm nalézají, přičemž autor dodává že „právě jejich prostřednictvím je fandom ustavován a udržován.“ (s..2). Lze konstatovat, že cíl práce byl naplněn, byť je úvodu práce spíše naformulováno téma práce, než explicitně stanoven její cíl.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Po úvodu, který je zaměřen primárně na přiblížení motivů, proč se autor zaměřoval právě na dané téma, je představena terminologická část, kde jsou přiblíženy pojmy vtahující se k tématu práce (*stolní hry na hrdiny, bližší charakteristika zkoumaného pořadu Critical Role a jejich fanoušků, aj.*). Následně se autor věnuje teoretickým konceptům fanouškovství, komunity (virtuální a online), účastnické kultury, představuje fandom jako představované společenství (charakteristika fandomu je zde vcelku trefně připodobňována k národu coby představovanému společenství, se kterým dle autora fandom sdílí některé body imaginace - zejména to, že většina členů se nikdy nezná se všemi ostatními členy a členové se považují za skupinu relativní horizontální rovnosti a bratrství. Je zde rovněž pojednáno o funkci, významu a kapitálu ve vztahu k fandomu. Teoretické koncepty vhodně navazují na téma vymezené v úvodu.

Následuje část práce, která se věnuje metodologii, v první části jedné z využitých metod - rozhovoru, charakteristikám rozhovoru v online prostoru, výběru vzorku a sběru dat. Zde by bylo vhodné více přiblížit charakteristiky respondentů (muž, žena, věk, aj.), se kterými byly vedeny rozhovory, přičemž tyto základní atributy by se hodily i dále při analýze rozhovorů. Dále je představena metoda dotazníku, kterou autor rovněž používá, resp. jak sám zmiňuje, využívá etnografický dotazník (na základě dat a zkušeností z terénu a z rozhovorů v další fázi výzkumu) a věnuje se rovněž charakteristikám dotazníku v online prostoru i výběru vzorku a sběru dat. Následně autor charakterizuje svůj výzkum v online prostoru jako zúčastněné pozorování online.

V úvodu analytické části práce je shrnuta reflexe z vlastního online „zúčastněného pozorování“ a následuje analýza rozhovorů. Zde jsou výpovědi informátorů seskupeny dle vcelku relevantních témat (interakce s dalšími fanoušky, pocit kolektivu, sdílet a dávat (účastnická kultura), reprezentace, improvizace, aj.). V této části mohlo být více pozornosti věnováno samotné analýze a interpretaci dat podložených ideálně teorií představenou v úvodu a podloženou či dokládanou výňatky z rozhovorů – takto jsou po úvodní shrnující větě v každé dílčí kapitole představeny „jen“ přepsané odpovědi

respondentů a čtenář si interpretace a samotnou analýzu mnohdy za autora spíše domýšlí. Pro větší přehlednost zde schází i výše jmenovaný přehled informátorů/critterů.

Následuje shrnutí výsledků z dotazníkového šetření, lze velmi ocenit, že autor pracoval s velkou skupinou respondentů (877) ze Severní Ameriky a Evropy. Následuje představení výsledků dotazníku (po tématech, která zaznívala již v rozhovorech). Opět je škoda, že zde nejsou bližší charakteristiky respondentů (muži, ženy, věk, aj, alespoň souhrnně představené...), přičemž tyto atributy mohly být využity při samotné analýze. Autor uvádí, že využil i otevřených otázek, s. 33 – kdo je critter - přičemž právě tato otázka by si možná zasloužila detailnější kvalitativní analýzu. Na s. 32 a 33 jsou pravděpodobně pro ilustraci dodány vybrané (pravděpodobně vybrané?) výpovědi z dotazníků, ale bez bližší charakteristiky nebo shrnutí toho, co mají dokládat, doplňovat či dokreslovat. Na konci analytické části je doplňková analýza dalších využitých podkladů.

Velmi dobrá a užitečná je kapitola - Data v teoretickém kontextu, která zlepšuje dojem z analytické části práce, propojuje ji s teoretickou částí a obsahuje i srozumitelné shrnutí.

Závěr práce je srozumitelný, výstižný, shrnuje podstatná zjištění, pozitivem je i doslov, který diskutuje další možnosti výzkumu.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Po formální stránce práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci, jazykový projev autora je výborný, autentický, čtivý. V textu oproti standardu schází číslování kapitol. Je zvykem, že pokud je práce psaná v češtině, je text překládán (to se týká i grafů shrnující odpovědi na otázky dotazníku). Grafy mohly být propracovanější, přehlednější, vč. detailnějších popisků. Přílohy práce jsou vhodné.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkový dojem z předložené práce je pozitivní. Práce je psána čtivým a autentickým stylem. Autor si zvolil zajímavé téma práce, představil vhodné teoretické koncepty, využil relevantní metodologii a provedl zdařilý výzkum s využitím různých metod. Analytická část práce je zajímavá, přináší relevantní zjištění, místy by však bylo vhodné některé věci tzv. „dotáhnout“ (viz komentáře výše). Nicméně celkově je práce velmi povedeným dílem.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Na s. 36 uvádíte: „Právě v přátelství a pocitu kolektivu spatřuji naplnění funkce v kontextu funkcionalistické antropologie: skrze sdílený zájem a propojené hodnoty je utvářena identita jedince i společnosti.“ Vysvětlete prosím, jak to myslíte, zda toto pojetí je podle Vás spojeno s funkcionalistickou antropologií, jak uvádíte.

Promyslete, jak by bylo možné doplnit analytickou část Vaší práce, pokud byste vzal v potaz některé klíčové atributy informátorů/respondentů – např. muže a ženy, liší se nějak jejich pojetí? Pokud ano, pak v čem?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Výborně (v případě úspěšné obhajoby)

Datum: 30. 5. 2021

Podpis: PhDr. Tereza Šlehoferová, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie